

24B053N
SD 149
P/MU/SC/JMD/CQ/OP/AA
Brussel, 28 maart 2028
Pol. Verant. : Selena CARBONERO
Uw Corresp.: Olivier PINTELON

Aan de leden van de
CENTRALES EN GEWESTELIJKE
AFDELINGEN

CORRECTIE NOTA 24B047N

■ **Betreft : Veelvoorkomende vragen over de nieuwe pensioenbonus - correctie nota 24B047N**

Waarde Kameraden,

Onze gewesten en centrales ontvangen heel wat vragen over de nieuwe pensioenbonus. Deze informatieve nota schetst de nieuwe regelgeving meer in detail en biedt een antwoord op enkele veelvoorkomende vragen.

De **verwarring heeft veel te maken met de moeizame politieke besluitvorming over het pensioendossier**. Het Wetsontwerp houdende de hervorming van de pensioenen¹ (55/3808) werd pas op 26 januari 2024 neergelegd bij de Kamer. Op 7 maart 2024 keurde de commissie Sociale Zaken, Werk en Pensioenen de teksten in 1ste lezing goed. De komende weken zal de plenaire vergadering van de Kamer het wetsontwerp nog definitief goedkeuren. Het wetsontwerp regelt de pensioenbonus van statutaire ambtenaren, voor werknemers en zelfstandigen zijn de reglementaire bepalingen opgenomen in het Ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikelen 3/2 en 7ter van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact.

De FPD publiceerde ondertussen ook een oplistijng van **‘frequently asked questions’** (FAQ) op hun website: <https://www.sfpd.fgov.be/nl/recht-op-pensioen/pensioenbonus#faq>

Noot vooraf: Er is een kleine correctie t.o.v. de eerdere versie van deze nota. Dagen werkloosheid en SWT tellen mee voor de ‘pot’ van 30 gelijkgestelde dagen per refertejaar, op voorwaarde dat er minstens één effectief gewerkte dag in de referteperiode is.

1 Krijtlijnen van de nieuwe pensioenbonus

Wie op pensioen gaat **vanaf 1 januari 2025** kan – onder voorwaarden – een pensioenbonus ontvangen. De pensioenbonus is een financiële incentive om langer werken te stimuleren. Het algemeen principe is dat je een pensioenbonus opbouwt per gewerkte dag vanaf de vroegst mogelijke pensioendatum en dat voor maximaal drie jaar. Die vroegst mogelijke pensioendatum is het moment waarop je aan de voorwaarden voor het vervroegd pensioen voldoet (42 jaar loopbaan op 63, 43 jaar loopbaan op 61/62 of 44 jaar loopbaan op 60 jaar²) of waarop je de wettelijke pensioenleeftijd bereikt (66 jaar in 2025, 67 jaar vanaf 2030).

¹ <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/3808/55K3808001.pdf>

² Voor de ambtenaren met een preferentiële tantièmes (loopbaanbreuk) moet je bij de statutaire loopbaanjaren rekening houden met de verhogingsfactor van 1,05. Die verhogingsfactor wordt evenwel niet in rekening gebracht voor de verhoogde pensioenbonus lange loopbanen.

De periode waarin de pensioenbonus kan opgebouwd worden (= de **referentieperiode**):

- Start ten vroegste op 1 juli 2024;
- Loopt vanaf de vroegst mogelijke pensioendatum (datum vervroegd pensioen of wettelijke pensioenleeftijd) en op voorwaarde dat er één 'effectief gewerkte dag' in het betrokken kwartaal is³;
- Is begrensd tot maximaal drie jaar;
- Stopt van zodra een Belgisch rustpensioen ingaat.

De **modaliteit** van de nieuwe pensioenbonus zien er als volgt uit:

- De pensioenbonus is vrijgesteld van personenbelasting en sociale bijdragen.
- De nettobonus wordt progressief opgebouwd: €3.775 voor het 1ste jaar, €7.550 voor het 2de jaar, €11.325 voor het 3de jaar (bedragen worden geïndexeerd). Het bedrag van de pensioenbonus is identiek voor werknemers, ambtenaren en zelfstandigen, ook al gebeurt de telling in de drie pensioenstelsel verschillend (in respectievelijk dagen, maanden of kwartalen) – zie tabel 1. Voor de meeste werknemers bedraagt de uiteindelijke maximale nettobonus bijgevolg €22.650.
- Voor personen met een lange loopbaan (44 jaar loopbaan op 60 jaar of 43 jaar loopbaan op 61/62) is er een specifieke regeling. Als die personen langer doorwerken, openen die meteen recht op de pensioenbonus voor het 3de jaar, namelijk €11.325. Wie (heel) vroeg is beginnen werken kan zo in theorie een bonus opbouwen tot €33.975. Voor de uitzonderingen lange loopbanen wordt geen rekening gehouden met de verhogingscoëfficiënt van 1,05 voor statutaire ambtenaren met een preferentiële tantième (zoals statutaire leerkrachten of beroepsmilitairen), dat i.t.t. de normale pensioenbonus.
- Gedurende de referentieperiode (= vroegst mogelijke pensioendatum + 3 jaar) wordt rekening gehouden met een 'pot' van maximaal 30 gelijkgestelde dagen per referentiejaar. **Periodes van tijdscrediet, loopbaanonderbreking en zorgcrediet tellen daarbij niet mee.**
- Er is geen recht op de pensioenbonus wanneer het totale pensioen (= 1ste & 2de pijler samen) het Wyninckxplafond (=maximumpensioen statutaire ambtenaren) van €7.969,68 euro bruto (bedrag november 2023) per maand overschrijdt.

Tabel 1. Bedragen pensioenbonus voor de 3 pensioenstelsels

	1ste jaar	2de jaar	3de jaar	Maximaal
Werknemer	€12,10 per dag ⁴ €3.775 per jaar	€24,20 per dag €7.550 per jaar	€36,30 per dag €11.325 per jaar	€22.650 netto of €93,6 netto per maand
Zelfstandige	€944 per kwartaal €3.775 per jaar	€1888 per kwartaal €7.550 per jaar	€2831 per kwartaal €11.325 per jaar	€22.650 netto of €93,6 netto per maand
Ambtenaar	€314,58 per maand €3.775 per jaar	€629,17 per maand €7.550 per jaar	€943,75 per maand €11.325 per jaar	€22.650 netto of €93,6 netto per maand
Lange loopbaan (60/61/62 jaar)	€11.325 per jaar	€11.325 per jaar	€11.325 per jaar	€33.975 netto of €144,9 netto per maand

³ Als 'effectief gewerkte' dag gelden alle gewerkte of niet-gewerkte dagen waarbij je recht op loon behoudt. Een betaalde verlofdag telt daarbij als 'effectief gewerkte dag'. Belangrijke kanttekening: de definitie van effectief gewerkte dag is dus niet dezelfde als voor de toegang tot het minimumpensioen.

⁴ De vermelde bedragen in de tabel gaan uit van een opname in éénmalig kapitaal (de pensioenreglementering gaat uit van 312 werkdagen per kalenderjaar). Dat komt overeen met de volgende jaarbedragen : €0,6 per gewerkte dag gedurende het eerste referentiejaar, €1,20 gedurende het tweede referentiejaar en €1,80 gedurende het derde referentiejaar.

Werknemers, zelfstandigen en ambtenaren ontvangen de pensioenbonus **in de regel als éénmalig kapitaal**. De uitbetaling van de pensioenbonus zal niet gebeuren op hetzelfde moment als de eerste uitbetaling van het wettelijk pensioen. De FPD heeft de laatste loon- en tewerkstellingsgegevens nodig om het bedrag van de pensioenbonus definitief vast te leggen en die komen min of meer met een kwartaal vertraging. Het is ook **mogelijk** om de pensioenbonus **op te nemen als maandelijks bedrag**. Een werknemer moet de keuze voor een maandelijks bedrag binnen de maand meedelen volgend op het moment waarop de FPD hem het definitieve bedrag van de pensioenbonus (in kapitaal) meedeelt. De pensioenbonus als maandelijks bedrag wordt geïndexeerd.

2 Enkele concrete voorbeelden

Voorbeeld 1

Olivier heeft op de leeftijd van 63 jaar 42 jaar loopbaan. Hij voldoet aan de voorwaarden van het vervroegd pensioen, maar besluit drie jaar door te werken (tot zijn 66ste). Als hij kiest voor een éénmalige bonus, ontvangt hij bij pensionering een unieke (netto) storting van €22.650. Als hij kiest voor een opname in rente (maandelijkse bedrag), dan stijgt zijn wettelijk pensioen met €93,6 netto per maand.

Voorbeeld 2

Anne heeft op de leeftijd van 61 jaar een loopbaan van 43 jaar en voldoet aan de voorwaarden voor het vervroegd pensioen. Als ze besluit om één jaar langer door te werken, dan heeft ze recht op een éénmalig bonus van €11.325 netto (= bonus 3de jaar). Op maandelijkse basis komt dat overeen met €46,8 netto.

Voorbeeld 3

Rita heeft op de leeftijd van 66 jaar een loopbaan 40 jaar. Aangezien ze de wettelijke pensioenleeftijd bereikt, opent ze recht op een pensioenbonus als ze beslist verder te werken. Als ze besluit om één jaar langer door te werken, dan heeft ze recht op een éénmalig bonus van €3.775 netto. Op maandelijkse basis komt dat overeen met €15,6 netto.

Voorbeeld 4

Koen is een vastbenoemde leerkracht en heeft op de leeftijd van 63 jaar een statutaire loopbaan van 40 jaar. Door de verhogingscoëfficiënt van 1,05 voor de preferentiële tantièmes voldoet hij aan de voorwaarden van het vervroegd pensioen. Als hij besluit om drie jaar door te werken, ontvangt hij een éénmalige pensioenbonus van €22.650. Als hij kiest voor een opname in rente (maandelijkse bedrag), dan stijgt zijn wettelijk pensioen met €93,6 netto per maand.

Belangrijke kanttekening (!): Voor de verhoogde pensioenbonus lange loopbaan (op 60/61/62 jaar) telt de verhogingscoëfficiënt voor statutaire ambtenaren niet.

3 Veelvoorkomende vragen

Over de referentieperiode

De referentieperiode is periode waarin een werknemer (ambtenaar/zelfstandige) de pensioenbonus kan opbouwen. Als algemeen principe is dat de vroegst mogelijke pensioendatum + 3 jaar.

Over die referentieperiode ontvangen we twee soorten vragen:

- Wordt de pensioenbonus ook 'retroactief' toegekend voor gewerkte periodes voor 1 juli 2024? Nee. Werknemers die al voor 1 juli 2024 op (vervroegd) pensioen konden, maar besloten door te werken, zullen geen pensioenbonus ontvangen voor gewerkte periodes voor juli 2024.

- Kan de pensioenbonus opgebouwd worden na 45 jaar loopbaan of na de wettelijke pensioenleeftijd? Het antwoord is ja. De pensioenbonus kan opgebouwd worden in de referentieperiode, zijnde de vroegst mogelijke pensioendatum + 3 jaar. Werknemers met een lange loopbaan (44 jaar op 60 jaar of 43 jaar op 61/62 jaar) kunnen dus een pensioenbonus opbouwen na 45 jaar loopbaan. Vanaf een volledige loopbaan van 45 jaar is er wel een belangrijke nuance qua gelijkgestelde periodes (zie verder). Het is daarnaast ook mogelijk om een pensioenbonus op te bouwen na de wettelijke pensioenleeftijd, indien de referentieperiode van de betrokken werknemer afloopt na de wettelijk pensioenleeftijd.

Over de gelijkgestelde periodes die meetellen voor de pensioenbonus

Gedurende de referentieperiode (= vroegst mogelijke pensioendatum + 3 jaar) wordt rekening gehouden met een 'pot' van maximaal 30 gelijkgestelde dagen – uitgedrukt in voltijdse equivalenten (VTE) – per referentiejaar. Als gelijkgestelde periode tellen daarbij alle periodes die gelijkgesteld zijn in de pensioenreglementering voor werknemers, behalve:

- Periodes van tijdskrediet (waaronder landingsbanen), gewone loopbaanonderbreking en Vlaams zorgkrediet;
- Perioden van volledige werkloosheid, brugpensioen, werkloosheid met bedrijfstoeslag en in het stelsel van werkloosheid met aanvullende vergoedingen bij oudere werknemers.

Voor deze gelijkgestelde periodes geldt ook het principe van 'eenheid van loopbaan'. Wie een volledige loopbaan – uitgedrukt als 14.040 VTE of 45 'volle' loopbaanjaren – heeft bereikt, kan enkel geen pensioenrechten meer opbouwen voor gelijkgestelde periodes. Dat principe geldt voor alle duidelijkheid ook voor de opbouw van de pensioenbonus.

Over de link met gezins-, overlevings- en echtscheidingspensioen

Als algemeen principe is de nieuwe pensioenbonus een individuele recht. Dat heeft gevolgen voor zowel gezinspensioen als afgeleide rechten:

- Bij de uitbetaling van een gezinspensioen behoudt de huwelijkspartner met de laagste pensioenrechten het recht op de pensioenbonus (i.t.t. de eerdere pensioenboni).
- Bij het overlijden van de huwelijkspartner telt de pensioenbonus niet mee voor de hoogte van het overlevingspensioen.
- Bij een feitelijk scheiding voorziet de Belgische wetgeving een splitting van de pensioenrechten tussen de voormalige huwelijkspartners. Een eventuele pensioenbonus wordt daarbij niet meegenomen in die pensioensplit.

Over link met het aanvullende pensioen (2de pijler)

In uitzonderlijke gevallen kan het aanvullend pensioen het recht op de pensioenbonus beïnvloeden. Het recht op de pensioenbonus vervalt als het totale pensioen het zogenaamde Wyninckplafond (€7.969,68 bruto per maand) overschrijdt. Het gaat voor alle duidelijkheid over heel uitzonderlijke situaties waarbij werknemers een aanvullend pensioenkapitaal ontvangen dat boven de €1,6 miljoen ligt. Het Wyninckxplafond speelt vooral bij statutaire ambtenaren (bij uitzonderlijk hoge wettelijke pensioenen) en zelfstandige bedrijfsleiders (bij uitzonderlijk hoge aanvullende pensioen).

Kameraadschappelijk,

Miranda ULENS
Algemene Secretaris

Thierry BODSON
Voorzitter